

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут мистецтв

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО
ВИКОНАВСТВА В УКРАЇНІ:
ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ**

Збірник наукових праць

Рівне – 2019

Друкуються за ухвалою Вченої ради Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №4 від 30 квітня 2019 р.)

Редакційна колегія:

Сверлюк Я.В. – доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту мистецтв РДГУ;

Дутчак В.Г. – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника;

Лабунець В.М. – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Мельничук С.Ф. – заслужений діяч мистецтв України, Народний артист України, професор, завідувач кафедри народних інструментів Інституту мистецтв РДГУ;

Грищенко Ю.В. – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України;

Прокопович Т.Ю. – кандидат мистецтвознавства, доцент Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;

Шиманський П.Й. – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри музично-практичної підготовки факультету мистецтв СНУ імені Лесі Українки.

Рецензенти:

Горбенко С.С. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова;

Туріна О.А. – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри виконавських дисциплін №1 Київської муніципальної академії музики імені Р.Глієра.

Редактор-упорядник – Горіна Л.І.

Г 69 **Актуальні проблеми народно-інструментального виконавства в Україні: історія і сучасність** : зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ін-т мистецтв; редактор-упорядник Л.І. Горіна. – Рівне : Волин. обереги, 2019. – 252 с.

ISBN 978-966-416-649-9

Збірник охоплює широкий спектр питань народно-інструментального виконавства і містить культурологічні проблеми сучасного мистецтва та соціально-психологічні проблеми національної музичної освіти. Темі розглядаються в різних аспектах історії, теорії і практики регіонального виконавства в Україні та мистецтва української діаспори.

Видання розраховане на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів мистецьких навчальних закладів, а також на широке коло спеціалістів і читачів, які цікавляться питаннями розвитку жанру народно-інструментального виконавства.

УДК 7.071.5

ЗМІСТ

Розділ І.

Історія народно-інструментального мистецтва

<i>Беца М. В.</i> Реконструкція творчості кобзаря Остапа Вересая в сучасному народно-інструментальному виконавстві	5
<i>Бовсунівська Н. М.</i> Історія народно-інструментального мистецтва української діаспори Канади та Сполучених Штатів Америки (кінець XIX – середина XX століття)	12
<i>Брухаль І. Г.</i> Становлення цимбального професіоналізму. Школа	22
<i>Даяк Ж. Ю., Проколюк Л. В.</i> Вдосконалення виражальних можливостей баяна як стимул до розвитку виконавської техніки	33
<i>Дмитрієва І. Л.</i> Дослідження історії кобзарства у творчому доробку Володимира Кушпета.....	40
<i>Дуда Л. І.</i> Музичний фольклор у творчості бандуристів української діаспори.....	47
<i>Дутчак В. Г.</i> Взаємодія музичної та літературної площини мистецтва української діаспори (на прикладі композиторської творчості для бандури)	54
<i>Жовнір С. С.</i> Актуалізація творчості Ейтора Вілла Лобоса в сучасному гітарному мистецтві	64
<i>Козачук І. Р.</i> Сопілкарство Рівненщини XX-XXI століття	71
<i>Комаринська О. О.</i> Конструктивне удосконалення бандури як чинник формування концертного репертуару.....	79
<i>Кубік О. Є.</i> Капели бандуристів України та української діаспори в контексті взаємодії вокально-інструментального та хорового виконавства.....	87
<i>Порцева А. М., Порцев М. В.</i> Михайло Вербицький – основоположник гітарної школи в Західній Україні.....	94
<i>Стрижиборода П. В.</i> Засади програмності у гітарній творчості Штепана Рака	103
<i>Томашівська М. М.</i> Гуцульські музичні інструменти з обертоновим інтонуванням: тилинка, трембіта, дримба.....	109
<i>Фабрика-Процька О. Р.</i> Виконавська діяльність народного ансамблю пісні і танцю «Лемковина» у контексті розвитку українського народно-пісенного мистецтва (до 50-річного ювілею).....	114
<i>Федорняк Н. Б.</i> Взаємодія мистецтв на українських фестивалях Північної Америки	123
<i>Чеченя К. А.</i> Деякі питання організації та проведення мистецьких конкурсів	130

Розділ II.

Теорія та практика музично-виконавського мистецтва

<i>Дзяман З. В.</i> Домра і транскрипції з інших музичних інструментів	135
<i>Князєв В. Ф.</i> Твори малої форми у баянному доробку Ф. Анжеліса (аспекти виконавської інтерпретації).....	142
<i>Приймак А. М.</i> Особливості виконавської інтерпретації скрипкових концертів В. А. Моцарта	150
<i>Волошина Л. І.</i> Сучасна технологія розвитку емоційної чутливості учнів молодших класів мистецьких шкіл засобами українського пісенного фольклору на уроках сольфеджіо, імпровізації та композиції	156
<i>Гаврилюк І. В.</i> Педагогічні принципи Анатолія Грицяя в контексті формування вокальної культури бандуриста.....	162
<i>Горіна Л. І.</i> Педагогічні умови формування лідерських якостей в класі ансамблю	168
<i>Дмитренко М. І.</i> Актуальність та методи популяризації навчання гри на домрі (кобзі) учнів «цифрового покоління».....	174
<i>Катеринчик А. В.</i> Основи професійного звуковидобування скрипаля.....	182
<i>Корейчук М. П., Бондарчук А. Я.</i> Деякі поради керівникам інструментальних та вокально-інструментальних ансамблів (методика)	189
<i>Маринін І. Г.</i> Структура компетентності вчителя музичного мистецтва – керівника шкільного народно-інструментального колективу	197
<i>Стус М. М.</i> Розвиток асоціативного мислення учня-скрипаля.....	206
<i>Турчин Г. П.</i> Педагогічні підходи у формуванні творчої індивідуальності студента-музиканта	212
<i>Ткаченко Л. І.</i> Важливі аспекти початкового періоду навчання гри на бандурі у світлі сучасних наукових досліджень	219
<i>Цимбал А. І.</i> Формування виконавських навичок баяністів на початковому етапі навчання	226
<i>Чайка С. В.</i> Формування інтересу у майбутніх учителів музичного мистецтва до фольклорних творів у ансамблі бандуристів	233
<i>Шаплюк Ю. О.</i> Сучасні технології та педагогічні методики формування творчої самостійності учнів в умовах роботи шкіл естетичного виховання.....	240
<i>Про авторів</i>	247

5. Гутников Б. Об искусстве скрипичной игры. / Б. Гутников. – Л., "Музыка" 1988. – 53 с.
6. И. Лесман "Очерки по методике обучения игры на скрипке" Вст. ст., сост., общ. ред., допол. и прим; М.С. Блока. – М.: Гос. муз. изд., 1964.
7. Либерман М., Берляничик М. Культура звука скрипача. – М.: Музыка, 1985. – 160 с.
8. Палшков Б. Особливості звуковидобування та інтонування на альті. – К: Музична Україна, 1982. – с.13.
9. Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці (ч. 2). / В. Стеценко. – К.: "Музична Україна", 1982. – 28-62с.
10. Струве Б. Культура звука скрипача. – Л.: Музыка, 1985. – 22с.
11. Струве Б. Пути начального развития юных скрипачей и виолончелистов. – Л.: Музгиз, 1937. – 183 с.
12. Флеш К. Искусство скрипичной игры (том 1). / К. Флеш. – М.: "Музыка", 1964. – 269 с.
13. Ямпольский А. О методе работы с учениками // Вопросы скрипичного исполнительства и педагогики. – М.: Музыка, 1968. – С. 25-48.
14. Янкевич Ю. Педагогическое наследие. – М.: Музыка, 1993. – 62 с.

УДК 78.071:[785+784]

*М.П. Корейчук,
А.Я. Бондарчук,
м. Рівне*

ДЕЯКІ ПОРАДИ КЕРІВНИКАМ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ТА ВОКАЛЬНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ АНСАМБЛІВ

У статті авторами проаналізовано вплив ансамблевого виконавства на формування індивідуальності молодого музиканта, подано деякі методичні поради щодо вдосконалення підготовки виконавської майстерності майбутніх керівників інструментальних та вокально-інструментальних ансамблів, ефективність яких перевірена в процесі діяльності інструментального ансамблю "Медіатор" музично-педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Ключові слова: ансамбль, інструментальний ансамбль, вокально-інструментальний ансамбль, керівник ансамблю, методика роботи з ансамблем.

В статье авторами проанализировано влияние ансамблевого исполнительства на формирование индивидуальности молодого музыканта, представлены некоторые методические советы по совершенствованию подготовки исполнительского мастерства будущих руководителей инструментальных и

вокально-інструментальних ансамблей, ефективність которых перевірена в процесі діяльності інструментального ансамблю "Медіатор" музикально-педагогічного факультета Ровенського державного гуманітарного університету.

Ключевые слова: ансамбль, інструментальний ансамбль, вокально-інструментальний ансамбль, керівник ансамблю, методика роботи з ансамблем.

In the article the authors analyze the influence of ensemble performance on the formation of the identity of a young musician, some methodical advice on improving the training of performing skills of future managers of instrumental and vocal-instrumental ensembles, whose effectiveness has been checked in the process of the activity of the instrumental ensemble "Mediator" of the musical-pedagogical faculty of the Rivne State Humanitarian University.

Key words: ensemble, instrumental ensemble, vocal-instrumental ensemble, ensemble leader, methodology of work with ensemble.

Науково-педагогічна література містить надзвичайно багато досліджень з питань музичного виконавства, але разом з тим, керівники інструментальних ансамблів стикаються з проблемами "застарілого" нотного матеріалу та науково-методичних праць з питань інструментально-ансамблевого виконавства. Особливо актуальною ця література може стати для студентів вищих навчальних закладів відповідних мистецьких спеціальностей, так як наявні учбові посібники по інструментальному ансамблю переважно містять суто теоретичний, оглядовий матеріал і майже зовсім не містять цікавих нотних текстів. Майбутні керівники ансамблів мають неабияку потребу у працях методичного характеру, репертуарі, адже досвід роботи та деякі спостереження свідчать про недостатній рівень розвитку музично-естетичного смаку молодих музикантів.

Багаторічна практика роботи з інструментальним ансамблем вказує на те, що вплив інструментального ансамблевого виконавства на формування індивідуальності молодого музиканта є надзвичайно позитивним: воно розширює кругозір, розвиває музичне чуття, сприяє вихованню хорошого художнього смаку тощо. Тому, думка про те, що участь в ансамблі є зайвим навантаженням студентів являється хибною. Навпаки, останнім часом, ансамбль починає відігравати все помітнішу роль у вихованні молодих виконавців. Хочеться відмітити неабияке прагнення молоді до концертних виступів та виконавських конкурсів. Саме тому, проблеми ансамблевого виконавства стають особливо актуальними у наш час і вимагають активізації зусиль науковців та

фахівців з цих питань щодо надання допомоги у вигляді методичної літератури для студентів музичних факультетів, які в майбутньому планують організувати роботу з інструментальними та вокально-інструментальними ансамблями.

Особливого значення набуває вирішення проблеми вдосконалення професійної підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах, на чому акцентує увагу і Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття).

Реформа загальноосвітньої та професійної школи актуалізувала завдання вищих навчальних закладів щодо підвищення якості фахової підготовки випускників, значного наближення її до вимог життя, в умовах якого молодим спеціалістам доведеться реалізувати набуті знання.

Критично засвоюючи світовий досвід навчання і виховання, сучасна педагогіка прагне знайти таке співвідношення традиційних і новаторських підходів до особистості, яке б сприяло організації навчально-виховного процесу на принципах гуманності та демократичності, коли і викладачі, і студенти стають активними учасниками педагогічного процесу. Такі спроби здійснюються і в музичній педагогіці.

З огляду на поставлені завдання перед вищими навчальними закладами та визначені проблеми, які належним чином не досліджені, а саме, проблема вдосконалення підготовки майбутніх керівників інструментальних ансамблів а, особливо, формування їх виконавської майстерності, пропонуємо деякі методичні поради, ефективність яких перевірена в процесі діяльності інструментального ансамблю "Медіатор" музично-педагогічного факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Ансамбль – це спільне виконання музичного твору групою музикантів, які виступають як єдиний музичний колектив. Специфічною особливістю інструментального ансамблю є злагоджене відтворення музичного матеріалу єдиним колективом, в якому звучання окремих голосів зливається в єдине ціле.

Ансамблі в педагогічній практиці діяльності музично-педагогічних факультетів є важливою формою підвищення виконавської майстерності майбутніх керівників інструментальних та вокально-інструментальних ансамблів.

Такі колективи є мобільними, звучними, і добре злагодженими, які з легкістю виконують своє основне призначення – популяризаторська робота в галузі музичного мистецтва. Адже той чи інший

ансамбль може виступати самостійно, акомпанувати вокалістам, брати участь у масових заходах тощо.

Отже, готуючись до занять керівник інструментального ансамблю повинен мати план роботи з наміченими шляхами та методами вивчення музичного матеріалу. Основну увагу при цьому потрібно звертати на розкриття ідейно-художнього змісту розучуваного твору.

Пропонуємо *основні напрямки роботи* в класі інструментального ансамблю:

1. Надання керівником ансамблю загальної інформації про новий твір учасникам колективу (відомості про авторів, епоху, стиль, зміст, характер, настрій тощо).

2. Визначення важких місць з точки зору мелодичного та гармонічного строю, ознайомлення виконавців педагогічними прийомами, які будуть необхідні для подолання технічних і ансамблевих труднощів.

3. Визначення основної мелодії та ролі акомпануючих партій.

4. Пояснення структури музичного твору, кульмінацій, штрихів, темпу, характеру тощо.

5. Визначення ансамблевих та технічних труднощів, підбір педагогічних прийомів для їх подолання.

Керівники інструментальних ансамблів обов'язково зіткнуться з проблемою неоднакового засвоєння музичного матеріалу учасниками колективу. Деякі з музикантів, наприклад, досягнувши чистоти звуку, відстають у розвитку техніки гри, читки нот тощо.

Саме тому керівник ансамблю повинен чітко розуміти і фіксувати місця, які можна виконувати відразу усім колективом, а де потрібно вивчити по партіях. Для цього необхідно відзначити фрагменти, складні з точки зору мелодичного і гармонічного строю ансамблю і добре продумати ті педагогічні прийоми, які будуть найбільш доцільними та ефективними для подолання технічних і ансамблевих труднощів. Може бути, що для оволодіння технічними труднощами окремих фраз або цілого уривку буде доречним звернутися до спеціальних вправ, складених з фрагментів твору, який вивчається. Такі підготовчі технічні вправи можуть бути мелодичного, гармонічного, ритмічного змісту. Весь цей арсенал педагогічних прийомів повинен бути добре продуманий. Нові твори доцільно вчити по партіях кожному виконавцю самостійно, це значно полегшить засвоєння п'єси.

Учасники інструментального ансамблю, розучуючи свою партію, повинні чути всю п'єсу у виконанні усіх партій. Для цього керівник повинен неодноразово програвати всім ансамблем твір повністю, знайомлячи виконавців з його музичним змістом.

Партію, яку вивчають іноді варто програти особисто керівнику, адже одних мовних вказівок часто буває недостатньо. Добре коли керівник не тільки дає інформацію про твір, але й грає його. Виконавська майстерність керівника надихає фантазію інших учасників колективу. І чим вона яскравіша, тим легше ансамблісту відчувати і зрозуміти твір. На загальних репетиціях керівник вже відшліфовує твір, урівноважує звучність окремих інструментів, домагаючись характеру звучання п'єси в залежності від стилю і наміру композитора. Індивідуальне ж розучування за партіями повинно найкращим чином підготувати виконавців до цього періоду роботи. Цілком зрозуміло, що для прищеплення необхідних навичок концертного виступу, необхідно частіше грати в колі товаришів, постійно привчати себе до публічних виступів. В концертах бажано виконувати твори напам'ять.

Організація занять з інструментальним ансамблем починається з розучування виконавцями самостійно своєї партії. Також потрібно пам'ятати, що спеціальні вправи також є необхідним навчальним матеріалом, який відіграє першочергову роль в укріпленні виконавського апарату, розвитку рухливості, техніки інструментального виконання та у формуванні повного, красивого звуку. Проте варто пам'ятати, що вправи, при всій своїй значимості, служать лише допоміжним засобом, мета якого – виконання художніх творів на високому музичному, технічному і емоційному рівнях.

Керівник інструментального ансамблю повинен диференційовано підходити до кожного музиканта, тобто зупинятися саме на тому, що погано або недостатньо ним засвоєно. Тільки систематичні тренування дадуть хороші наслідки у роботі над досягненням виконавської майстерності.

Отже, діяльність інструментального ансамблю неможлива без чіткої організації індивідуальних занять з початківцями, надання їм систематичної допомоги і перевірки засвоєного матеріалу. Саме такий підхід надасть колективу віри у свої сили, заохотить музикантів ще більш наполегливо і зосереджено працювати над удосконаленням своїх виконавських можливостей.

Методику роботи над художнім твором умовно можна поділити на три основні етапи

Перший етап. Опанувавши партитуру, керівник повинен спланувати графік репетицій і починати розучувати твір з ансамблем. Як було уже сказано, спочатку відбувається знайомство творами. Музиканти одержують певне уявлення про характер, штрихи, технічні труднощі, темпи, динамічні відтінки твору тощо. Бажано, щоб керівник на

музичному інструменті проілюстрував, як потрібно його виконувати. Найпершим і найважливішим моментом має бути вивчення і подолання всіх виконавських труднощів окремо з кожною партією.

Коли робота над подоланням технічно складних місць твору буде завершена, рекомендується виконати твір повністю, перевіряючи точне відтворення ритму й гармонії, мелодії та акомпанементу. Потім потрібно програти твір спочатку до кінця, щоб виконавці в загальному ознайомилися з ним. Це дає можливість практично ознайомитись з тими труднощами, з якими можуть зіткнутися учасники колективу у процесі вивчення даного твору, а керівник повинен допомогти їм знайти шляхи якнайшвидшого їх подолання.

Таким чином, роботу з усім складом інструментального ансамблю потрібно починати лише після індивідуального опрацювання твору.

Другий етап передбачає ретельне вивчення музичного тексту. У цей період не варто багаторазово програвати обраний твір від початку до кінця. Такий принцип вивчення не є корисним, бо складні місця залишаться невивченими. На цьому етапі доцільно розучувати твір частинами, звертаючи особливу увагу на вивченні складних фрагментів як з художнього, так і технічного боку. Кожен художній твір корисно виконувати у повільному темпі, при якому виконавець ясно і чітко зможе бачити всі деталі твору.

На цьому етапі роботи потрібно звернути увагу на досягнення ансамблю, тобто рівності загального звучання. У кожного музиканта повинна вироблятися відповідна сила звучання, виконання на піано, форте та інших динамічних відтінків залежно від того, хто акомпанує або веде головну партію. Сила звуку повинна бути рівномірною за винятком випадків, коли твір вимагає виділити ведучий інструмент або соліста.

Якість звучання вимагає значної уваги, так як кожен виконавець має навчатись слухати не тільки самого себе, але й ансамбль цілому. Часто можна спостерігати відсутність хорошої злагодженості виконання у деяких ансамблях і причиною цього є різна атака та характер звуку, відсутність одночасних вступів та закінчень, неякісне інтонування та динамічна розбіжність. Важливе місце у розкритті музично-художнього змісту п'єси мають також технічні й ритмічні навички, отримані виконавцем у процесі роботи над спеціальними вправами.

Труднощі, які зустрічаються у виконанні технічних пасажів і різної складності ритмічних фігур, можна успішно подолати лише граючи в повільному темпі. По мірі оволодіння складних місць виконавець поступово наближається до темпу, вказаного автором.

Останнім моментом на цьому етапі є вивчення визначених у партії динамічних відтінків п'єси, виконання яких створює яскраву виразність музичних фраз і твору вцілому.

Третій етап – детальне відшліфовування п'єси. Оволодівши всім арсеналом нотного та літературного тексту, технічних і динамічних засобів, виконавець вирішує найважливіше завдання – розкриття художнього змісту твору. У цей період роботи творець рекомендується виконувати цілком, не послаблюючи уваги до окремих частин і деталей. Тільки при дотриманні цих вимог інструментальний ансамбль зможе досягти високохудожнього виконання музичних творів.

Також цей етап включає в себе генеральну репетицію на тій сцені, де проходитиме концерт. В цей час кожен виконавець повинен не лише уважно виконувати свою партію, але й слідкувати за диригентськими жестами керівника колективу.

Загальні зауваження. Щоб організувати інструментальний або вокально-інструментальний ансамбль з перспективою його художнього зростання, керівник повинен бути обізнаним не лише в теоретичних музичних дисциплінах, грати на одному-двох музичних інструментах, а й знати діапазони, технічні й художні можливості кожного з використовуваних в ансамблі інструментів. Щоб успішно вирішувати відповідальні завдання, керівникові необхідно багато і наполегливо працювати над підвищенням свого рівня у галузі теоретичних знань і одночасно здобувати і удосконалювати навички у техніці диригування; виховувати в собі тонке відчуття ритму, розвивати музичну пам'ять, вдосконалювати свій художній смак. Так як у практиці роботи з ансамблем керівник є педагогом, який навчає початківців грі на музичних інструментах, удосконалює музичну грамоту, прищеплює любов до музики. Тому педагогічні здібності керівника відіграють важливу роль в успішній організації і майбутній діяльності створеного ним колективу. Уміння розповісти, наочно продемонструвати, виділити головне, виправити помилки, зацікавити – ось основні риси справжнього керівника-вихователя. Зайва метушня, нервозність на репетиції, погане знання партитури, невпевненість передаються музикантам і, як правило, негативно впливають на них.

Варто пам'ятати, що до кожного музиканта треба підходити з точки зору його індивідуальних здібностей і нахилів. Зупиняючи гру у зв'язку з будь-якими недоліками, керівник зобов'язаний пояснити музикантам причину зупинки. Нерозуміння причин частих зупинок може викликати нервозність у виконавців, послабити їх увагу до роботи.

Що стосується нотної літератури, то вона повинна відповідати рівню підготовки музикантів. Заняття і постійна участь в ансамблях збагачує світогляд музикантів, дає велике художньо-естетичне задоволення, має пізнавальне і виховне значення. Музикант привчається до вміння чути не тільки свою партію, а й звучання ансамблю цілому, прирівнювати свою звучність до загального звучання, намагається досягти злагодженості своїх дій з іншими, виховувати у собі якості соліста і акомпаніатора.

Робота керівника колективу повинна охоплювати не тільки питання, пов'язані з виконанням музичних творів, але й включати в себе елементи загальної освіти. Тому керівникові потрібно подбати про розширення світогляду музикантів, підвищення їх естетичних запитів. З цією метою доцільно проводити екскурсії на концерти вокальної та інструментальної музики, організувати проведення музичних бесід на різну тематику тощо. Весь цей комплекс занять з музикантами допоможе керівникові у його наполегливій праці над створенням музичного колективу високої майстерності.

Підсумовуючи вище сказане, наголошуємо на тому, що двох однакових колективів, так як і двох однакових керівників не буває, тому наші методичні рекомендації є лише загальними порадами, які будуються на досвіді багаторічної праці з інструментальним ансамблем "Медіатор". Лише хочеться наголосити, що творчість, ентузіазм, власні спостереження та пошуки обов'язково приведуть Вас до великих творчих успіхів!

Список використаних джерел

1. Корейчук М. П. Грає інструментальний ансамбль. Репертуарно-методичний посібник для студентів музично-педагогічних факультетів (відділень) педагогічних навчальних закладів та вчителів музики. – Рівне : Каліграф, 1997. – 108 с.
2. Корейчук М. П. Організація і діяльність інструментального ансамблю: з досвіду роботи народ. інструмент. ансамблю "Медіатор" Рівненського державного гуманітарного університету / М. П. Корейчук, А. Я. Бондарчук – Рівне : О. Зень, 2014. – 152 с.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО
ВИКОНАВСТВА В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ**

Збірник наукових праць

Редактор-упорядник
Горіна Л.І.

Технічний редактор
Власюк В.В.

*Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів,
висвітлені у збірнику.
За достовірність фактів, точність цитат та можливі помилки
повну відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів.*

Підписано до друку 15.05.2019 р. Формат 60х84 1/16. Папір офсет.
Гарнітура «PT Serif». Друк офсет. Ум. друк. арк. 14,65. Наклад 100 пр. Зам. 35.
Видавництво «Волинські обереги».
33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;
e-mail: oberegi97@ukr.net
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано у друкарні видавництва «Волинські обереги».